

Herold Ágnes

A biliárdasztal lovagjai

Gyuri, te nem is tudtad, minket Olival együtt tologattak a babakocsiban, mert apáink kollégák voltak, fél év különbséggel születtünk a megváltozott idők rántottcsirke-illatú éveibe. Oliék egy villából lett társasházban laktak, igaz, nagy lakásban, de Oli szobája pici volt, és máshol nem rendetlenkedhettünk, a lakás tele volt dísz tárgyakkal meg sérülékeny textíliákkal. Nálunk lehetett igazából jókat játszani a kertben. Míg a felnőttek házibulit tartottak, partiztak, csipegették a ropit, a kevertet meg az importwhiskyt, mi felfedező útra indultunk a kertben, a teraszon. A kert valóságos birodalom volt, mindenféle lényekkel népesítettük be a bokrok alját, a fák koronáját. A meredeken felfutó sziklakerttel körülvett járólapos terasz vár volt, amelyet be kellett venni, időnként hegycsúcs, amelyet meg kellett hódítani, de az is előfordult, hogy sziget lett belőle, amelyet körbevett a víz. Ezek a délutánok egy örökkévalóságig tartottak. Néha, estébe nyúló vendégségeken-partikon is részt vehettünk, akkor gyertyát gyújtottunk, és azzal mászkáltunk a kertben. De a legjobban mégis délután éreztük magunkat és egymást az örökzöldek közti apró tisztáson, ahol egy pici, szinte gyerekekre méretezett gyalult fapadon merenghetett, aki egyedül akart lenni, és messziről meghallotta a fehér murván közeledő lépteiket.

56

Aznap teleítettük magunkat Olympos narancslével uzsonna közben, és miközben indiánosat játszottunk a kertben, egy idő után kénytelen voltam közölni, hogy pisilni kell, Oli pedig teljesen természetes hangon kérdezte, hogy nézheti-e, amint könnyitek magamon. Büszkén mondtam, hogy persze, Oli érdeklődve figyelte, ahogy előveszem, megnyalta a szája szélét, megkérdezte, megfoghatom? Persze megengedtem, de ahhoz már kikötöttem, hogy akkor ő is megmutatja. Jó érzés volt, amikor hozzáért, de határozottan nagyobb izgalmat jelentett az, amikor letolta a bugyiját. Kockás kis egyberuha volt rajta, fodros szoknyával, ami alól néha addig is kivillant a sötétkék alsónemű, amit egy mozdulattal letolt, kilépett belőle és felemelte a szoknyáját, mosolyogva, mint aki felkínálja titkos kincseit. Szemből nem sok látszik a vénuszdomb ösvényeiből, szinte csak a vágás, egyébként láttam már ilyet, strandon. Nem túl kommunikatív és ráadásul óvódás fiú lévén nem mondtam semmit, csak benyúltam a lába közé, megfogtam, szemből, egész tenyérrel, és fogtam is pár másodpercig. Akkor olyan áramütés futott végig rajtam, mint egy leendő narkóson, aki először lövi be magát: minden következő alkalom csak emlékeztetni fogja erre az izgalomra. Oli hasonlóan érezhetett, leírhatatlan volt az arcki-fejezése, kipirult, meglepetés is kiült az arcára, de olyan izgalmat is láttam rajta, amelyet még akkor sem, ha együtt néztünk kalandfilmet a moziban. Megkértem, hogy pisiljen ő is előttem, egy darabig próbálgatta, az-

tán azt mondta, ne haragudjak, de olyan izgatott, hogy nem tud ilyenkor pisilni.

Szerencse, hogy előtte könnyítettem magamon, azután nem lettem volna rá képes, miután benyúltam Oli lába közé azon a forró nyári délutánon. Minden áltudományos magyarázat nélkül helyre tettük tapasztalatainkat. Az aranyzuhany örömeit így átéltük a megfelelő életkorban, ötévesen, ahogy mindennek megvan a maga ideje az ember életében. Freudnak ebben is igaza volt, hogy az ilyen élvezetek csúcskorszaka az ötéves korra tehető, mint ahogy igaza volt az érzelmileg felnőtt és érett nők gyönyörét illetően is, amelyre tizenöt évvel később tanított meg az élet. Ehhez azonban már nem volt elég a felszínt simogatni, markolatig kellett mérlnöm az élet vizébe.

De akkor még nem gondoltam arra, hogy felnőttként is össze fogunk jönni, sőt nem is tudtam, hogy kell összejönni igazán, de sokszor gondoltam arra a kis vénuszdombra rejszolás közben, vagy hogy megmaradjon a merevedésem, mikor valami frigid ribit kellett órák hosszat nyalogatnom, aki a „többnél is több előjátékra” vágyik, persze valójában elég lenne neki egy plusz tízezres is.

Megjátszós, ostoba, sötét ringyókat kúrogattam, akiket két koktél után vihettem a Gellért-hegyi lakásomba, de még ott is kérték magukat, sőt még utána is, közben meg nem is élvezték az egészet, visítotak, lihegtek, de hideg és mozdulatlan volt az a rész, ahol az eszüket hordták. Azért akadtak jó éjszakák is, engem is elcsábítottak néhányszor, de sose láttam olyan eksztázist, mint az első általános iskolai osztálytalálkozóm után.

Mikor körben ültünk a vendéglőben, és mindenki beszámolt róla, hol tart most az életben, hirtelen úgy éreztem, mintha most látnám először Olit, aki elmesélte, hogy gyógytornásznak és edzőnek tanul egyszerre, miután sikerült igen kemény munkával nőiesen izmosra formálnia az alakját. Az volt az érzésem, hogy a melle olyan kemény, hogy melltartó nélkül is megállna, és ahogy a maga természetességében beszélt magáról, eszembe ötlött, hogy ez a nő biztos nem a pénzemért szeretne, ha járnék vele, és nem tudtam elszakadni a gondolattól, pedig már a harmadik osztálytársunk számolt be arról, hova jár iskolába, és kikkel barátkozik, és én még mindig megbűvölten Olit néztem.

A társaság széteszlott, bezárt a vendéglő, páran úgy döntöttünk, átme-
gyünk a Véndiákba inni, mert az akkor hajnalig nyitva volt. Oli lemara-
dozott, nyögdécselt, hogy töri a lábát a cipő, menjünk nyugodtan, majd
utánunk jön. Felajánlottam a karomat, hogy kapaszkodjon bele, Oli egy-
re lassabban jött, majd vetett egy felmérő pillantást a többiek hátára,
utána elkapta a nyakamat, és lesmárolt, ugyanolyan természetességgel
és romantika nélkül, mint ahogy ötévesen levetkőzött a bokorban. Me-
gyünk? – kérdezte, én meg kábán és hülyén reagáltam: hová? – Hát hoz-
zám – felelte, és már intett is egy taxinak. A taxiban csak néztem, hozzá
se értem, ő megfogta a kezemet, mint egy régi barátnak, hiszen azok is

vagyunk, gondoltam. Kifizette a taxit, fölszaladt az emeletre, az előszobában megint megcsókolt, majd beráncigált a fürdőszobába, kezét mosott, kezembe nyomta a szappant, aztán megosztottunk a kéztörőn, mintha a játszótérről hívtak volna be minket, és odabent már ebédre volna terítve.

Meg is volt terítve, pontosabban ágyazva, csak az ágyneműt letakarták egy kék vászontakaróval. Oli körbemutatott a szobán – hát itt élek, mondta –, de alig vethettem egy pillantást a könyvekre, a videokazettákra meg a neonszínű sportcuccokra, Oli szembeállt velem, és akkor végre megfogtam azt a két teli D kosarat, simogattam alulról, felülről, de sehogyan se bírtam hozzáférti, mert a sztreccspóló nem akart kijönni az öv szorításából, hátulról meg nem értem a csathoz. Oli bajtársiasan levette a melltartóját, hozzám simult, aztán közölte, hogy mindjárt jön.

Nem is ártott, hogy lassítottunk egy kicsit, körbenéztem a kislámpa fényében, a sporttáskák és tankönyvek miatt olyan volt a szoba, mint egy tini lányé, csak a kabalák és a kozmetikumok hiányoztak. A szekrényen találtam egy tálkát, benne érdekes köveket, az egyiket megismertem, együtt találtuk gyerekkorunkban a Dunában. Oli visszajött, már csak egy sporttanga volt rajta, semmi más, és rólam is elkezdte azonnal leszedni a farmert. Kihámozott belőle, adott rám egy puszit is, de az szinte tényleg csak puszi volt, egy picit megnyalogatta, mint aki fagyalaltot kóstol.

– Nekem nőttél nagyra, szentem – szól, aztán hanyatt feküdt az ágyon, a tangát félrehúzta, teljes betekintést engedve a régen látott és azóta sokat változott ismeretlen ismerősre. Akkoriban nem volt divat csupaszon hordani, Olié sem volt csupasz, mint ahogy azóta sem az, de nagyon rövidre volt trimmelve rajta az amúgy is világos színű szőrzet. Arra gondoltam, alig mertem annak idején hozzáérni az aranykapu külső függönyeihez, és most lehet, hogy megkaphatom?

– Emlékszel? – kérdezte.

– Hajjaj – nyögtem alig érthetően, és letérdeltem, hogy puszit adjak rá. Pontosan egy puszit el is viselt, aztán fölemelte a fejemet a homlokomnál fogva, rám nézett, és abban a pillanatban rögtön értettem, hogy mire vágyik. Rám. Oli rám vágyott, én pedig órá, levettem róla a tangát, míg ő klasszikus pelenkázó pózban feküdt, és nem is volt más hátra, mint hogy engedelmességek a természet parancsának. Rögtön körbevett, körbeölelt a gyerekkor, mint a játszótéri homok, mint a kerti bokrok susogása, ismeretlen ismerős, kellemes szűk ösvényen bolyongtam. Mintha születésünk óta ismertük volna egymást. Hiszen úgy is volt... Próbáltam minden zugát bejárni, de ő mindig visszaterelgetett középre, leszorított medencével, hogy ráfeszüljek a köldökére, belülről, mint egy fordított, de annál lényegre törőbb Buddha. Aztán egyszer csak kimerevedett, a szemem félig nyitva volt, mintha kómába esett volna, nem tudtam, lát-e vagy sem, egy töredék másodpercre még meg is ijedtem, nincs-e rosszul. Pillanatok múlva már éreztem, hogy remegni kezdett, nyakamba szuszogott egy óriásit, mint mikor leengedik a gumimatracot, összerándult, az egész testével átélve engem, rám szorított, mint egy ételmezt szerző óriáskígyó,

keményen és mégis gyengéden, olyan önkéntelen mozgással, amelyet soha, senki akaratlagosan létrehozni nem tudna, amilyenre csak egy valódi anakonda képes. Mit tudja ezt ama konda... Akkor éreztem meg, milyen az, amikor valakinek tényleg elszáll a tudata, valóban esztét veszti, legalábbis először így gondoltam, aztán megláttam Oli mohón jóllakott és kéjesen fénylő szemét, melyben cinkosság is volt és önelégültség, de hogy vesztette el az esztét, jöttem rá, magánál van, mint a csatát vezénylő hadvezér. Mennyit álmodtam erről a barlangról, meg a tulajdonosáról, és most valóban benne vagyok, jutott eszembe, és a gerincvelőm is belesajdult ebbe a szétáramló gondolatba. Olin mintha áram futott volna végig, egyértelmű volt, hogy velem jött még egyszer, ha kisebbet lépett is vissza az előző hegycsúcs felé. Melléfeküdtem, kicsit szótlanul néztük egymást, aztán meglepetésemre, mintha valami iskolai csínyet hajtana végre, Oli két ujjal belenyúlt a friss levesbe a lába közé, és rám kente – a foglyom vagy – súgta –, azt csinállok veled, amit akarok.

Valóban elég tapasztalt volt ahhoz, hogy elvegye, ami jár neki, és kezdett bennem körvonalazódni, milyen feleséget szeretnék, ha egyszer erre kerülne a sor. Juli finom volt, mikor megismertem, szinte a föld felett suhant, mégis magabiztosan mozgott rögös talajokon is. Most miért akar Júlia a földön járni? Mikor megismertem, azt hittem, végre megtaláltam: az ágyban és a színpadon virtuóz volt, kinézetében egy Gabrielle Chanel, társadalmilag pedig a legmegbízhatóbb anyahajó. Soha nem hittem, hogy elválunk, azt pedig pláne nem, hogy amiatt, ami miatt.

59

Élete – vagy akkor még életünk – legutóbbi öt évéig Juli számára a társadalmi elvárások egybeestek saját vágyaival. Ez kivételesen szerencsés helyzet, ritkán fordul elő, és hálát adhat az égnek, vagy akinek akar, az illető, akinek ez megadatik. Férfiaknál azt hinnék, gyakoribb az ilyen eset, pedig korántsem így van. Először is sok apuka szeretné, ha a fia az ő álmait valósítaná meg, nem a sajátjait, így mondjuk, hiába akar a gyerek zongorázni, ha focistának kell lennie az apja helyett, akiből nem lehetett válogatott kapus egy lábtörés miatt. Aztán ott vannak a külső szabott szabályok. Például ha egy kisfiú balett-táncos akar lenni, hát enyhén gyanakodva figyelik a szülők pszichoszexuális fejlődését, kozmetikusnak nem is mehetne, mert tiltja a törvény, bár ezt sokan nem is tudják, fogadok, én is csak azért, mert egyik üzleti tevékenységemnek van némi köze a szépségiparhoz. Ha netán óvó bácsinak készülne, akkor egyenest perverz bűnözőnek fogják tartani, és még sorolhatnám. Egy kamasz fiú nyugodtan sportolhat, pop- és rockzenélhet, gyakorolhat veszélyes sportokat, ezekért mind fasza gyerek lesz mások szemében. De még sokan ferdén néznek arra a lányra, aki extrém sportot űz, az ő esetükben a testépítés is annak számít, lásd Olíviát, sőt a könnyűzene aktív művelésének sem örülnek esetleg annyira, egyvalamit azonban mindenki lelkesen ugrál körbe, konzervatív, haladó és arisztokrata egyaránt: ha egy nő komolyzérével akar foglalkozni.

Márpedig Juli komolyzenésznek, csellistának készült kicsi kora óta, imádattal, szívből, lelkesen. Apja karmester volt, Juli úgy közlekedett a hangszerek és kottaállványok között, mint más az óvodában a játékok dzsungelében, és feleakkora volt, mint a cselló, mikor már elkezdte a húrokat pengetni a mély hangú hangszeren. A szülők rajongtak ezért az ötletéért, nem kényszerítették másra, de nem is várták el, hogy okvetlenül csellistaként tegyen szert világhírré. Szerette, csinálhatta. Talán ezért is végzett zeneművészeti főiskolát, mert kényszernek nyoma sem volt az életében. Nem volt hízásra hajlamos soha, túrázott, bringázott mindig, a komolyzenei táborokban pedig aztán a megfelelő mélységű kapcsolatokat sem kellett nélkülöznie, amelybe a szülők nem szóltak bele, megbíztak a valóban okos lányukban.

Összepasszoltunk, mint a puzzle két darabja.

Virágot vinni neki nem volt kínos, hiszen virágcsokrot átnyújtani egy művésznak előadás után természetes és helyénvaló gesztus. A milió, a viselkedés, egy csellista szükségszerűen konzervatívan nőies öltözete, a zeneakadémia hangulata, mind-mind olyan tényezők, amelyek segítségével minden kényszeredettségek nélkül lehet lejátszani réges-régi forgatókönyveket. Bekopogtatni az öltözőbe úgy, hogy egy régi barát, Juli volt osztálytársa, mutatja be az embert, átnyújtani egy óriási csokrot nagyon megy az aznap esti öltönyös viseletemhez, és még a „hódolatom kisasszony” sem hangzott hamisan a számból, bár mindenki nevetett, mert kicsit valóban vicces ez a frázis, ettől függetlenül igaz volt a tartalma: tényleg elismeréssel adóztam Juli művészetének. Teljesen természetes volt az is, hogy meghívtam egy italra, igaz, a barátommal együtt, aki aztán lelépett, de sokkal kulturáltabban hangzott ez a zeneakadémia falai között, mint egy diszkó tuctuccaival aláfestve. Juli is természetesnek hatott a fehér blúzában és a sötét szoknyájában, mint egy jópofa diáklány, aki tudja az illetet, betartja a szabályokat, de azért önálló véleménye van mindenről. A kávézóban is, ahova mentünk, úriembernek éreztem magam, egyszerre régi vágásúnak és modernnek, kulturáltnak és viccesnek, szóval férfiasnak. Igen, én ebédelni is úgy szeretek, hogy virág van az asztalon és petrezselyem a rántott csirkén, a vasárnapi ebéd pedig legyen húsleves.

60

Julinak olyan a haja természetes színe, amilyenre sokan festik iszonyú kínlódással: hamvasan áttetsző, karácsonyi angyalhajnak beillő, ezüstös beütésű gyöngyházzuhatag. Soha el nem tudtam volna képzelni, hogy levágassa rövide, pedig még az is jobb lett volna, mint hogy megritkult, összehányt szalmatőrekké változzon egy tokás, jellegét vesztett arc felett. Valamelyik nap láttam az utcán, csak nem akartam elhinni, hogy ő az, de aztán Rózsa megerősített ebben a gyanúmban. De mikor megismertem Julit, még egy hatalmas, hajkorona alól világított rám kékes-szürke szeme. Miután a ruha lekerült róla, mintha egy vízesés rántott volna magába, és most elmerülnék a víz zubogásában. Nem látnék ma-

gam körül, csak fehér gyöngyöket, és azt az ismerős zúgást, amelyet mindannyian egy helyről hoztunk magunkkal az ismeretlenből, hiszen egy szálig a tenger fiai, lányai vagyunk. Ilyenkor érzed meg, hogy sose veheted birtokba a tengert, örülsz, ha elmerülhetsz benne. Juli boldogságának hullámaiban úgy merültem el, ahogy a magzatvízben ringatóztam valaha, és sose tudtam betelni a látvánnyal, hogy a beteljesüléstől hajnali víztükörré változik a szeme színe. Ilyen lehetett annak a tónak a titokzatos mélye, amelyből János vitéz Iluskája életre kelt. Gyerekkoromban imádtam ezt a mesét, azért jutott akkor is rögtön eszembe.

Imádtam. Imádtam Juli hétköznapi eleganciáját, gömbölyű segítőkészségét, csillogó hangját, korrekt válaszait. Sosem volt durcás, hallgatag vagy dacos. Mindenkinek minden idióta kérdésére válaszolt, legfeljebb kimérten, hidegen, de olyankor a legékesszólóbban. Sosem volt szögletes mozdulata, nem verte le a csészét az asztról, ha hirtelen hátrafordult, nem esett hasra magas sarkú cipőben, nem maradt a kezében a kilincs. Beszéde dallamos volt, ízléses fülbevalói meglepő harmóniával követték fejingatásai-mozgásai ritmusát. Minden tárgyhoz úgy nyúlt, mint a cselőhöz, finoman, szeretettel. Vigyázott a kezére, amelynek biztató szorítása a bajban olyan erősen fonódott az ember kezére, ahogy a hüvelyizmai burkoltak be hullámaikba azokban a pillanatokban, amelyekért megéri élni. Minden összeillett körülötte, minden egységes volt, mint egy felépített szimfónia, egy zenemű. Nem volt férfi társam, aki ne irigyelt volna, pedig csak a legjobb barátomnak meséltem el, milyen ez a nő az ágyban. Irigyelték tőlem, ha színpadon látták, ha egy vacsorán, ha kiránduláskor az erdőben. A házassággá kiforrott kapcsolatunk első öt évében készült fotográfiáink több adathordozó kapacitását kimerítették. Úgy éltünk, ahogy azzal a közösségi oldalakon csak dicsekedni szokás, végeérhetetlen leprellókkal és hosszú, forró, mézeshetes ömlengésekkel. Az az öt év maga volt az erdőkoronán áttörő napsugár, a havas naplemente, a tavaszi patakcsobogás, a karácsonyi pezsgős vörösbor.

Már nem érdekelték más lányok, legfőképpen azért, mert rájöttem, minél inkább mások, annál egyformábbak. Annál egyhangúbb áporodott, beszáradt takonyállagú, másnapos szájízt hagynak maguk után. A számban, a gyomromban, még az agyamban is. Julival viszont minden egyes alkalom más volt, másként sikerült, más érzéssel járt, pedig igen kevés pózt váltogattunk, valóban elég egyetlen kezem hozzá, hogy megszámláljam. Lelkiállapotunk azonban mindig kicsit különbözött az előző napitól, és ez hozzáadta a megfelelő fűszert az alapmenühöz. Szolidaritás, vigasztalás, kétségbeesés, sajnálat, mind-mind hozzájárult ahhoz a vad kívánczúhoz, amelyet Juli közelében mindig éreztem. Volt, hogy úgy kapaszkodtam bele, mint a fuldokló, volt, hogy ő belém, volt, hogy csak birtokolni akartam, és megkértem, tettesse magát halottnak. Volt, hogy kényelmes, tohonya oroszlánként élveztem, ahogy ő dolgozik rajtam. És megtapasztaltam azt, amiről Oli is beszélt egyszer, hogy a vulkán kráterének mindig más-más zónája aktív, figyelni kell rá, melyik alszik aznap, és melyik

fog kitörni. Külön élvezet volt ezt minden alkalommal kitapasztalni, átélni, együtt élvezni vele. Ha fizettek volna érte, sem vágytam volna másra.

Mégis vége lett. Lassú, kínos halál volt a kapcsolatunké, mint egy gégerákos hattyúé, aki még mindig nem fogta föl, hogy sár veszi körül, nem víz.

Öt éve éltünk együtt, és úgy döntöttünk, mégiscsak kéne egy gyerek. A lakás, a család adva volt. Már két éve megnyitottuk az edzőtermet Olival, és remekül üzemelt, eltartott mindkettőnket. Oli őszintén drukolt nekünk, mindig is kedvelte Julit, bár ritkán beszélgettek, az volt az érzésem, azért, mert anélkül is mindent tudtak egymásról. Két egészséges nő általában tudja, mi zajlik a másikban, legfeljebb egy kis megerősítésre tart igényt néha.

Juli abbahagyta a fogamzásgátló szedését, és ment minden a maga útján. Egy ideig még jobban élveztem a helyzetet, ha lehetett egyáltalán fokozni. Elképzelni Julit, ahogy a hasa gömbölyödni kezd, tudván, hogy én vettem el benne a magot, hogy akkor is benne vagyok, mikor valójában nem, izzó parázsból égig érő lángoszloppá szította bennem az amúgy is forró vágyat. Ha pedig még abba is belegondoltam, hogy egy élet fog növekedni benne, amely mindkettőnket hordozza, és mégis önálló, egyedi példány, akkor úgy éreztem, el fogom érni mindazt a maximumot, amit ember ezen a földön elérhet.

Fél évvel később, karácsony és szilveszter között Juli felvetette, hogy ha eddig nem jött össze, akkor valami baj állhat a háttérben. Közösen elhessentettük ezt a gondolatot, mégis árnyékot vetett az újévre, amelyet együtt fogadtunk és köszöntöttünk, kézen fogva, szokás szerint. Az orvos úgy nyilatkozott, hogy egy éven belül nem szokás semmilyen intézkedést tenni, ha egy év után sem jön össze, csak akkor forduljunk hozzá. Tehát kaptunk még egy fél év haladékot. Akkor még nem sejtettem, hogy ez csak felfüggesztett büntetés, ki kéne használnom ezt a fél évet, mert utána az előző öt is csak emlék lesz. Pedig a fél év valóban csak haladék volt, annyi volt a világ, nem amennyit bele akartam tölteni valaha, és lassan kezdett elmenni a kedvem attól, hogy bármit bárhova betöltsek. Csak lassan, mert a lendület még tartott, a rutin is és a szeretet is, egy-egy ránk nagyobb hatással lévő esemény, élmény vagy film után is még jókat szeretkeztünk, időnként elfelejtettük a terveinket, örültünk egymásnak, mint két kamasz. Akkor már néha bevillant az a fogalom, amelyet Oli említett, a szeplőtelen testiség. Azért a megfogalmazásért akkor elküldtem Olit melegebb éghajlatra, de most, hogy gyakrabban eszembe jutott, valami kisördög odabent azt kezdte súgni, hogy igaza volt, részben legalább is.

Letelt a fél év, és vele sok minden kitelt.

Elkezdődtek a vizsgálatok. Hormon. Ultrahang. Analízis. Petevezeték átjárhatósága. Juli emberi harmóniája, teljes zeneművet képező testi-lelki egysége a szemem előtt bomlott szét egy – mások szerint – rosszul működő gép alkatrészeire. Ahogy a kezében tartotta a leleteket, ahogy bement a rendelő fehér ajtaján ismételten és újból, mintha nem is ő lett vol-

na. Nem ismertem rá a mozdulataira, a hanglejtésére, a mosolyára. Julit régen sose érdekelte, ki mit mond, nem tartozott azok közé az emberek közé, akik minden mondatukat így kezdik: apám szerint, anyám szerint, Maca néni szerint, Jóska bácsi szerint. Mostantól viszont szinte minden mondata kapott egy ilyen felvezetést: azt mondják, állítólag, a volt osztálytársam szerint is. Juli azelőtt nem osztotta meg a mi intim titkainkat senkivel, nem pletykált a barátnőivel, az anyjával, ezért külön szerettem. Nem hallottam vissza az unokatestvérétől, milyen szavakat használok szeretkezés közben, sem azt, hogy szétdobálom-e a zoknijaimat. Nem fordult hozzám az anyósom soha olyan kérésekkel, amelyekkel Juli személyesen ne mert volna engem zaklatni. Juli úgy kezelte kettőnk egységét, mint egy államszervezetet, ahonnan titok csakis közös megegyezés hatására szivároghat ki. Ez most megváltozott, és erre a környezetem reakciói hívták fel a figyelmet.

Egy baráti vacsorán odajött hozzám egy sejtelmes színekbe öltözött, hosszú szoknyás, csüngő-lüngőket viselő, tündéri hangszínű sellő, és tanácsot adott, miszerint ezoterikus módszerekkel teljesebbé lehet tenni szeretkezéseinket, hogy ősi princípiumunknak megfelelően harmóniában legyünk a természettel, és ezzel is elősegítsük a természetes folyamatokat. A könyvelőm, aki vegetáriánus volt egy időben, kifejtette, hogy sok húst és tejet kell ennem, valamint E-vitamint cukorral, hogy megfelelő mennyiségű szaporítósejttel rendelkezem. Anyósom arról faggatott, mint amatőr pszichológus, hogy nem ellenzem-e tudat alatt a gyermekáldást, és hogy ez biztosan kiderüljön, ajánlott valami javasasszony-terápiát. Juli kollégái mind más hangszeren játszva, máshonnan próbálták megközelíteni a témát. Volt, aki Mozart gyerekzimfóniáját ajánlotta szeretkezés közbeni aláfestésnek. Volt, aki rávilágított, hogy csak háromnapként szabadna egymásnak esnünk, különben nem regenerálódnak a spermáim.

Vivisekciót folytattak, emberen, ami orvosilag és etikailag is tilos, ráadásul utána még azt is elvárták volna, hogy élő szervezetként funkcionáljak. Ha rokonokhoz mentünk, ha barátokhoz, úgy éreztem magam, mintha röntgengép alatt vagy mögött állnék, és mindenki a szerintük nem működő testrészeimről készült felvételeket elemezné, egy betegét, egy sorszámét, aki már nem is ember, csak egy adathalmaz. Azt kérdezték tőlem, volt-e mumpszom, volt-e meddő nő a családban, megvan-e mindkét tojásom. Úgy éreztem magam, mint egy disznó, akinek a húsipari feldolgozásra szánt alkatrészeit külön faliújságokra kasírozzák a hentesboltban. A győgymasszőr a wellnessfürdőben felvilágosított a herém helyes működéséről. Kezdtem magam egyszerre többféle állatnak is érezni, kimérendő disznón túl most már állatorvosi lónak is, aki még él, de már boncolják, és a seggében turkálnak. Már az utcán szembejövők is gyanúsak voltak, hogy az alsógatyámat kémlelik, megfelelően működik-e, ami benne van, na persze nem az emberhez méltó szeretkezés, hanem az állati szaporodási funkció szempontjából.

Közben szeretkezéseink egyre ritkultak, egyre kényszeredettebbé váltak, és egyre kevésbé sikerültek megfelelően. Az a tanács, miszerint három napnál sűrűbben nem tanácsos összejönni, kezdett anakronisztikussá válni, mert lassan a heti egy is gyakorinak számított. Előtte hosszan győzködtem Julit, hogy szeretem őt olyannak, amilyen, nem számít, lesz-e gyerekünk, vagy sem, én kitartok mellette. Nem attól értékes a számomra, hogy szül-e, vagy sem, és magam sem attól tartom magam férfinak, kikel-e egy tojásom, mint valami kakasnak a baromfiudvar szemétdombján. Ezt a hasonlatot viszont már sértőnek tartotta, pedig valamikor együtt neveztek a gyerekeket tojásból frissen kikelt, borzas tollú csirkéknek. De Juli akkor már ezen nem nevetett. Ezért aztán együttléteink előtt kifejezetten kerültem a gyerektémát, úgy tettem, mintha nem is lett volna ez probléma köztünk az utóbbi pár évben. Földéztünk együtt szép időket, mikor eltévedtünk az erdőben, mikor barlangokban barangoltunk, ketten egy tából ettünk zúzapörköltet a vásáron, és a hullámvasútban csókolóztunk. Megbeszéltük, hogy örülünk egymásnak, hogy megköszönjük az életnek, hogy van társunk, van mit ennünk, szeretjük a munkánkat. Hogy olyan barátaink vannak, akik támogatnak mindenben. Juli akkoriban felhúzta az orrát, megsértődött Olira, aki szerinte nem megfelelően reagálta le az ő panaszait. Mikor kifejtette neki egy söröző teraszán, hogy szerinte vagy alacsony a spermaszámom, vagy tudat alatt akadályozom a dolog bekövetkeztét, Oli hüledezve és megvetéssel kérdezte tőle: ez rám miért tartozik? Juli hebegve válaszolt, hogy ő minden jó tanácsot szívesen fogad, több szem többet lát, több barátnő esetleg többet tudhat. Oli megjegyezte, hogy nem túlzottan szeretheti a férjét az, aki úgy beszél róla, mint egy tenyészcsődörrel. Juli egész este zokogott, és kifejtette, igenis a szerelem és a szeretet jele az, hogy gyereket akar tőlem. Gyakran elemzett egy fantáziaképet, képzeljem el, milyen szép lenne, rám hasonlítana, szép kis barna szemű, franciás-latinos kisfiú, aki gyönyörű szépen tud zenélni, vagy rá hasonlítana, egy gyöngyhajú kislány. Ilyenkor eleinte viccelni próbáltam, hogy fordítva még jobb lenne, de az is lehet, hogy apámra vagy a görbe lábú nagyapámra ütne a gyerek. Később már akkor se mertem megengedni magamnak egy mosolyt, ha valami gyereket látunk a tévében idétlenségeket művelni valami nem túl emelkedett családi show-műsorban. Juli azelőtt mindig fel tudott izgatni, ha szeretkezni akart, néha elég volt, ha rám nézett, de ha megcsókolt, megsimogatott, nem volt olyan, hogy rá ne gerjedjek. Onnantól kezdve azonban, hogy a hármas idillt kezdte ecsetelni mint elérendő legfelsőbb és lehetséges legjobb mennyországot, olyan lankadás állt be nálam, hogy csak erőteljes pornográf jelenetekkel tudtam életet lehelni szegény Dzsóelbe, és közben is előfordult, hogy a fantáziámat használtam, vagy éppen az emlékképeimet, és Olira gondoltam. Így legalább technikailag maradéktalanul sikerült lezavarni az akciót, csak sajnos utána is előfordult, hogy Juli letargiába esett, és sopánkodott, hogy miért pont nekünk nem jött össze eddig.

Leltárba vette az összes ismerőst, és kifejtette, ki mivel rosszabb, mint

mi, és mégis bejött neki az élet. Mónikának három abortusza volt, a férje farmert lopott gimnazista korában egy butikból, és mégis gyönyörű ikrek vannak. Neki egy abortusza sem volt és tessék. Eszter minden külföldit az ágyába rángatott a kollégiumban, szinte minden nemi betegséget elkapott, ami létezik a földön, és most dúsgazdag férje van, és három gyönyörű gyereke. Petra épp csak abbahagyta a fogamzásgátlót, és már terhes lett, pedig tizennégy éves korától tömi magába a tablettát. Anita végigitta a terhességét, most is iszik, és gyönyörű, egészséges kislánya van, még csak nem is buta. Saci végigdohányozta a terhességét, és nem csak a gyereke egészséges, de ő is úgy regenerálódott, hogy még a bőrén sem látszik meg a nyoma. A szomszéd Dianának is ott a két gyönyörű gyereke, és nem törődik velük, játékgépezik egész nap, aztán lejmol, kölcsönkér. A szemben lakó mittudoménkit a kukán csinálták föl, azt se tudja, ki volt benne, mégis ott az a gyönyörű gyerek. És ezt a végtelenségig képes volt folytatni, ha közbe nem vettem, hogy egyik sorsot se tartom irigylésre méltónak, se a játékszenvedélyt, se a dohányzást, se az alkoholizmust, se azt, hogy valaki mindenben függ a dúsgazdag férjétől.

A nagybátyámékkal példálóztam, akik negyven év csodálatos házasságot éltek le gyerek nélkül, és igazán van, ki emlékezzen rájuk, mindketten a helyi iskolában tanítottak, nemzedékek őrzik meg az emléküket. Olit is mondtam, aki lám, nem akar gyereket, mégis boldog, de akkor felhúzta az orrát, és úgy vélekedett, hogy akkor Oli nem is szereti Gyurit igazán. Nem mondtam ki akkor hangosan, hogy Oli szerint ez fordítva van, és hallgatólag már Olinak adtam igazat.

65

Onnantól különösen, hogy Juli egyszer belesírta az éterbe, hogy ő fölöslegesen született meg, nincs értelme az életének. Kevés ennél sértőbbet és degradálóbbat hallottam életemben, de megpróbáltam idegessége és hajszoltsága számlájára írni, és türelmesen kezdtem el mondanivalómat. Fölösleges? Mikor nekem szükségem van rá? És nem sikerült semmi, mikor olyan kapcsolatunk van, ami még regényekben is ritkaságnak számít, ráadásul ezt az ideális kapcsolatot két felvilágosult, modern életvitelű embernek sikerült megvalósítani, anélkül, hogy feladtak volna bármit is önmagukból. Juli erre azt szipogta, hogy éppen ezért borzasztó, hogy ennek a kapcsolatnak nincs gyümölcse.

Gyümölcse, kérdeztem őszinte döbbenettel, és ha már ilyen pátoszos kifejezést alkalmazott, igyekeztem stíluskompatibilis hasonlattal élni. Hát csak az a dolog értelmes a világon, aminek gyümölcse van, mondjuk, csak az a fa? Amelyik nem gyümölcsfa, azt ki kell vágni? Ott van az a gyönyörű nagy diófa a balatoni nyaralónk kertjében, amely megmagyarázhatatlan okból soha nem termett egyetlenegy árva szem diót sem, de hatalmas gömbölyű lombozata valóban megkoronázza a kertünket, nyáron mindenki imád az árnyékában hűsölni, beleértve Julit is, aki mindig a diófa alá helyezi ki a nyugágyat, és ott olvas, amíg el nem alszik. Imádtunk rá gyerekkorunkban felmászni, az ágai közt indiánosdit játszani és olvasni, a harkály, a cinke színes villanásként bujkál az ágai között, és té-

len a kopasz gallyakon hintázik a varjú. Talán vágjuk ki? Nem szolgál-e minket árnyékával, illatával, a lombjai közt bűgő gerlével, a látványával? Nem nőtt-e hozzá a szívünkhöz? És a fenyőfák, tuják, ciprusok? Az ünnepek díszegenruhás statisztái? A porfogók, a levegőtisztítók, a természetes kerítések? Talán láttunk már rajtuk gyümölcsöt?

A zenész lelkét úgy látszik, megérintette a költői hasonlat, mert nem szólt semmit, csak hozzám bűjt. Pár perc csönd után azt javasolta, menjünk el nászútra így nyolc év házasság után valami olyan helyre, ahova mindketten vágyunk. Elutaztunk a Holt-tenger partjára, amelyről sokat beszélgettünk, sokat nézegettük a képeit, mindig is mindketten szeretnénk volna látni, izgatta fantáziánkat az a különös táj. Az első nap fürdöttünk, sétáltunk, az éjszaka olyan jól sikerült, hogy másnap szinte ki sem mozdultunk a hálószobánkból. Kezdtém úgy érezni magam, mint fiatal-koromban a tényleges nászutamon, néztem a felhőket az égen, arra gondoltam, nem is történt semmi, nincs semmi baj, van társam, folytatódik az élet, minden rendben lesz. Aztán Juli elkottyantotta, hogy orvos javasolta a sós tengert, mint gyulladáscsökkentőt és termékenységforrást. Először este még olyan forrón vettem bele magam az életbe és Juliba is, mint a nászutunkon. Onnantól, hogy ez kiderült, szegény Dzsóelt úgy kellett mindig előcsalogatnom a gatyámból: ne félj, csak pisilni megyünk.

66 Egyedül maradtam. Juli úgy értelmezte magányomat, hogy én hagytam őt cserben, ezt az állítást pedig többször és hangosan kikértem magamnak. Hát ki nem becsülte meg, hogy van társa, aki feltétel nélkül szereti, ki nem becsülte meg, hogy nemcsak egy funkcióra kell valakinek, hanem testestül-lelkestül, ki nem becsülte meg, hogy csak úgy önmagáért imádják? Ki gondolta úgy, hogy minden és mindenki esetében az a lényeg, hogy hasznot hajtson, nem létezhet önmagáért?

És ez a valaki, aki nem becsült meg, már régen nem Juli maga volt. Kibelezte, feltrancsírozta a társadalmi nyomás két hangzatos névre keresztelt fő fegyvere, a biológiai óra és az anyai ösztön. Ez a két ránk kényszerített és kitalált fogalom úgy zengett körülöttünk, az életünk minden színterére behatolva, mint egy mozgalmi dalokat bömbölő hangszóró egy ötvenes évekbeli munkásszálló udvarán. Rákként ette bele magát a sejtjeinkbe, holott az orvosok-léleklátók-pszichológusok-családterapeuták között rótt értelmetlen körök előtt nem is tudtunk a létezésükről. Elriasztásukra és egyben menekülőútnak ugyanazt a jó barátot választottam, amelyet sok ötvenes évekbeli munkás: a poharat. Igaz, hogy nem vodkát és kevertet töltöttem bele, hanem whiskyt, martinit és unicumot. Nappal még csak-csak elvoltam, a csarnok melletti büfében és a Türelmem edzőteremben is akadt mindig tennivaló, eltemettem magam a súlyzók és tárcsák között, edzegettem, futottam a futópadon, részben, hogy kidolgozzam magamból az előző este belém ivódott mérget. Részben pedig szerettem volna, ha ezúttal valóban kifut a lábam alól a talaj, és va-

lahol máshol találom magam. De mindig szembetaláltam magam a valósággal, ha eljött az este. Igyekeztem hát magam bíbelődni a terem zárásával, minél tovább, Olit rendszeresen hazaküldtem korábban, legyen veled boldog, ti még egy pár vagytok, mi már nem.

Tudtam, hogy Oli figyel engem, azt is, hogy sejti, mi bajom van.

De nem sokat kertelt, ő is belevágott a dolgok közepébe.

– Te most azért iszol, mert nem lett gyereked, vagy mint sejtem, mert rámegegy a házasságod erre a tényre?

– Már nincs házasságom – közöltem másfél deci vodka és egy sör, időben pár perc elteltével. – Nincs feleségem. Hónapok óta nem is voltunk együtt. Alig beszélünk. Elvesztettük egymást.

– Ó téged.

– Én is őt.

– Ha ennyire befolyásolható volt, elvesztetted volna más miatt is.

– Ismerted, milyen volt. Olyan vagány volt, mint te.

– Aki vagány, az vagány a nehézségek között is, nem csak akkor, mikor mindent alától az élet. Addig könnyű, mikor csak élvezni kell a szabadságot. Kell néha érte küzdeni is. Nem állt ki a kapcsolatok mellett.

– Neked mindenre kész válaszod van?

– Nincs. Ezen már sokat gondolkodtam. Így látom.

– Hát nem. Ezt nem bírom... nem bírom felfogni.

– Juli jó fej volt mindig is, de elkényeztette a sors. Életében először nem úgy lett, ahogy azt ő kigondolta. És akkor úgy érezte, már a többi sem kell. Mint a napközisnek, mikor hisztizik. Nem kaptam tortát, odavágom a sült húst is.

– Szókimondó vagy, ebben talán igazad van.

– Csak ez a véleményem. De Julinak is mindig önálló véleménye volt. Úgy tűnt.

– Ezt szerettem benne. – Amit kimondtam, azon elméláztam, érdekes társaság lehettem, Oli némán szolidaritott, néha megszorította a kezeimet. Jólesett, bár nem bírt a nem annyira éber tudatomig elhatolni az emlék, milyen volt a karjaimban tartani ezt az erős nőt. Nem tudom, hányadik pohár után tartottam, azt sem, Juli elemzésében éppen hol, és nem tudom, hogy miért mondtam azt, amit mondtam.

– Veled szívesebben csinálnék gyereket – és kettőt láttam Oliból, aki azt felelte:

– Akkor húzzál sorszámot.

– Ha Gyurival csináltok, én leszek a keresztapja.

– Hallom, témánál vagytok – léptél akkor te az asztalhoz, és Oli feje olyan vörös lett a méregtől, mint egy színházi függöny. Te kezet fogtál velem, Olit teátrálisan megölelted, látszott, hogy most ez nem esik jól neki. Nem tudtam, hogy ti már vitatkoztatok ezen, és hirtelen forrón aggódni kezdtem kettőtökért, a következő pillanatban pedig már úgy éreztem, nem is bánám, ha elválnának újtaitok, eltöltenék pár órát Oliban.

– Én otthon maradok veled, megmondtam – szóltál.

– Neked nem kéne egész nap egyedül vagy a játszótéren ülnöd – tettem hozzá. – Pénzed van, és sokat lennék a gyerek körül.
– Három nagyszülője lenne – vágta közbe.
– Megfizethetnél akármilyen bébiszittert. Sok barátod van, akik foglalkoznának vele. Én is biztos szívesen dédelgetném – tettem hozzá.
– Rengeteg új kuncsaftot találnál a kismamák közt. Megtalálnád velük a hangot. Edzhetnéd őket.
– Anyukád a város egyik legjobb gyerekorvosa, ő is biztos segítene neked.
– És te vérbeli pedagógus vagy, tudsz bánni a gyerekekkel. Renáta esete.
– Még azt is el tudnád intézni, hogy a szülés császár legyen. Egy nőgyógyász lánya....

Oli jéghidegen rám nézett. Mindig is összeborzongtam ettől a pillantástól, amely olyan, mint a vihar az olajfaligetben.

– Itt siratod a feleséged, és közben a legjobb gyerekkori barátodat át akarod változtatni? – kérdezte, majd rád emelte nyirkos lomb-tekintetét.
– Ez nem tartozik másokra.

– Persze, ez a Juli-ügy most nagyon jól jön neked, mert a te elméletedet támasztja alá, miszerint aki gyereket akar, az nem is szereti a párját – jelentetted ki durcásan.

68 – Én nem ezt mondtam, hanem azt, hogy aki szereti a párját, annak nem ez a fontos, és elfogadja a kapcsolatot úgy is, ha nem lehet – mutatott rá Olívia –, ne forgasd ki a szavaimat, amik egyébként csak neked szóltak, és ne viselkedj funkcionális analfabéta módjára.

– Ne is ez legyen a fontos – próbáltam én is használható tanácsot nyögni. – Maradjatok inkább meg együtt. Gyuri, örülj neki, hogy Oli ilyen befolyásolhatatlan. Esélyes, hogy még két év múlva is ráismersz.

– Ha ő még egyáltalán velem akar lenni két év múlva.

– Akarok hát. Kettesben. A félemancipáció legnagyobb vívmánya, hogy egy nő eltöltheti az életét szinte csak férfiak között. Aki ennek nem örül, azt tudom sajnálni.

Oli rád nézett, azzal a nedves, mindig jóllakott és mégis mindig újra megéhező macskapillantásával, te megpusziltad, ő rám nevetett, és ahogy belenéztem a lázasan büszke szemébe, eszembe villant, mikor alattam feküdt eszement eksztázisban, és megmozdult a vérem, meg Dzsóel a gatyámban, pedig már régóta nem történt ilyesmi. Nehezen tettem túl magam Juli elvesztésén, még talán most sem vagyok rajta túl, sokáig tökölttem, mire beadtam a válópert. Megcsalni sem volt nagyon kedvem, mert az utóbbi időben már egyáltalán nem állt föl, még erős nyelves-csókos ingerlésre sem, annyira belém ivódott a házasesetünk kudarca, és annyira kezdtem elhinni, hogy tényleg nem érek semmit mint férfi.

Aztán egy este felhívott magához Oli, a régi jó barát. Tudtam, hogy kidobtad, láttam kisírt szemmel, bár nem panaszkodott hangosan, és azt is tudtam, hogy előbb-utóbb megint nála fogunk kikötni. Megkönnyítette a

dolgomat, hogy végre nem a saját nyomorúságommal voltam elfoglalva, hanem az ő bánatát hallgattam, és rajta próbáltam segíteni. Átölelt, megcsókolt, ugyanolyan természetességgel nyúlva hozzám, mint mindig, és én eleinte nem is éreztem semmit, csak szeretetet, téged meg gyűlöltelek, aztán arra gondoltam, milyen alak vagy, hogy nem becsülted meg ezt a nőt, mások mit nem adnának egy ilyenért, és ez a gondolat rögtön ahhoz vezetett, hogy de hát én is itt állok egyedül, és milyen szerencsés vagyok, hogy ez a nő velem akar vigasztalódni. Nem csalt meg téged soha, pedig én már néha szerettem volna a vége felé, ha ez megtörténik, de nem sikerült rávenni. Amikor vetkőzni kezdett, ráébredtem, hogy íme, megint hozzám fordult, nem máshoz, hányan irigyeltek téged miatta, és most megint én leszek az, aki megkaphatom.

Csak rövid ideig éreztem úgy magam, mint egy irgalmas szamaritánus, este fél hatkor, de aztán Oli levetkőzött egy pillanat alatt, leült az ágy szélére, szájába vette az ügyet, aztán irányba állította. Az első fél percben szinte mechanikusan kúrtam, aztán eszembe jutott, hogy valaha ugyanolyannak éreztem őket, legalábbis belülről, de most nem így volt. Ez a felnőtt, vad kislány, akit valaha ismertem, akit talán még senki nem látott rajtam kívül kisért szemmel, akit már óvodásan láttam levetkőzve, most is mohó volt, forró és nedves. Kétségbeesetten engem akart és követelt, vigyem el valahova, ahol nem emlékszik rád, ahol te nem létezel, csak mi. Ettől a gondolattól, hogy valaki végre engem akar, tényleg engem, húsomat, véretem és nem a spermámat, ettől szinte azonnal csúcsközelbe értem, de annyira meg akartam várni, hogy neki is jó legyen, hogy mindenképpen visszatartottam, megálltam, Oli is kimerevedett, mint minden taktikás kígyó, aki tudja, hogy ilyenkor a saját érdekében ki kell várnia a megfelelő pillanatot, míg a zsákmány hipnotizálva gyűrűi közé szorul. Az agyam viszont már nem tudott lefékezni, és kamaszskorom óta életemben először, pedig magam sem hittem, hogy felnőtt korban is van ilyen, megúsztam szárazon, mintha álmomban történt volna meg. Oli elmosolyodott, legalább ő tudta, mikor hol vagyok, mert én lassan már a nevem se tudtam volna megmondani. Oli a hátamra tette a lábát, hagyta, hogy apró léptekkel vezessem kézen fogva a hegytetőre, és szabályosan a nyakamba fújta akkor már napok óta rendszeresen bögésre használt orrát. Akkor, ahogy alul-felül szorongatott helyzetben voltam, belém hasított egy gondolat: ezt a kis vadócot ezerszer szívesebben anyává tenném, mint a feleségemet, és ettől szökőkútként robbant ki belőlem az is, ami az előbb bent maradt.

Hajnalban jöttem el, kócosan, révületben és alsógatya nélkül, mert azt este valahova elkevertük, Oli bugyija nem jön rám, a te gatyádat pedig, Gyuri, akkor se veszem föl, ha apró télapók csónakáznak a Duna vizén. Otthon fürödtem, kávéztam, kicsit tököltem, aztán elmentem az ügyvédemhez, és beadtam a válópert.